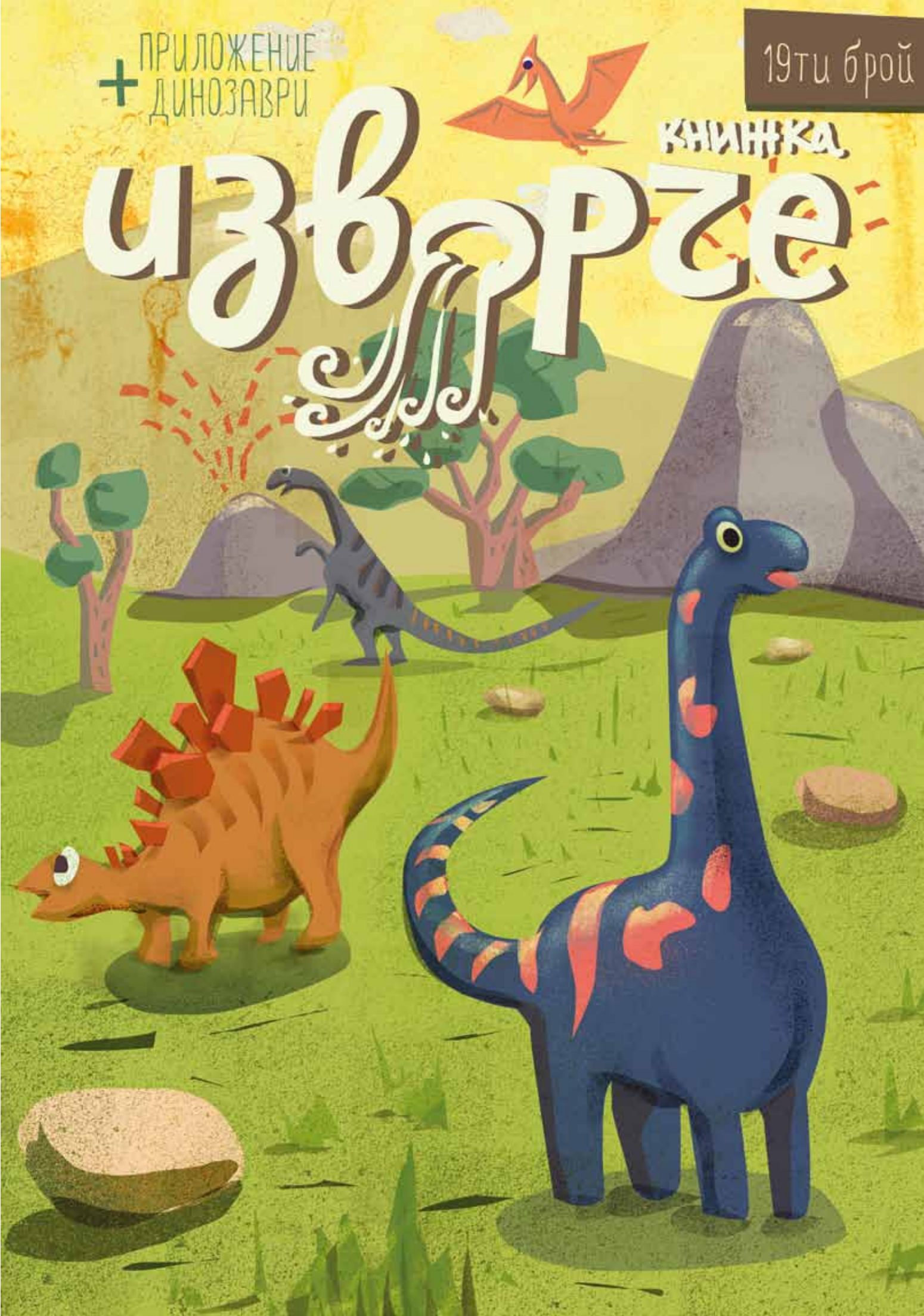

+ ПРИЛОЖЕНИЕ
ДИНОЗАВРИ

19ти брой

изборът

КНИЖКА

Здравейте, деца!

„Изворче” ще ви запознава с чудния свят около вас. Ще ви изпрати малката Капчица да ви води по пътя. Пишете на Капчица за всичко, което искате да ѝ кажете, изпращайте вашите приказки, стихове, снимки и рисунки на адрес: **Мария Иванова Атанасова,** за сп. „Изворче”, гр. Пловдив 4003 ул. „Белград” № 8 ап.5

E-mail: izvorce@abv.bg
Facebook: „Детско списание Изворче“

ПРОЛЕТ Е

Полята са зелени,
а децата са засмени.
Рекичките шумно бълбукат,
а ледовете започват да се пукат.
Обрасла с цветя е цялата ливада,
а гледката е за очите ни е истинска наслада.
Летят весело пойните птички,
за да донесат добрата новина на всички.
Ехтят детски гласове навред,
радостта е споходила сърцата ни днес.
Това е пролет, на всички е ясно,
че тя е нещо много прекрасно!

Лиля Лазариди, 10 г.

Съдържание:

Слънчева страничка
Вълшебни страници - Приказка за една малка звезда
Динозаврите
Динозаврите - приложение
Съкровищата на траките
Земята - нашият дом
Забавна страница
Новини и конкурси
Приложение - стикери Динозаври

стр. 3
стр. 4-5
стр. 6-7
стр. 8-9
стр. 10-11
стр. 12-13
стр. 14
стр. 15

Редакционна колегия:

Мария Атанасова, Татяна Йорданова, Тина Хамзе, Живко Стоилов
С участието на: Димитър Бочуков (художник), Ивета Мулхол, Атанас Чавдаров 11 г., Иван Пеев 11 г., Лиля Лазариди, 10 г.
Дизайн на корицата: Димитър Бочуков
Компютърен дизайн: Живко Стоилов, Христофор Балабанов

© Издателство „Бяло Братство“
© Списание „Изворче“
ISSN 1313-5066

СЛЪНЧЕВА СТРАНИЧКА

Мили, деца,
поздрав, светъл кат дъга
ви поднася тук сега
мъничката ми сестричка,
златокосата Тревичка.

СЛЪНЦЕ

Слънце, мило,
слънце златно,
как ни грееи,
благодатно!
Рано галиш ни косите,
вечер милваш ни душиите.
И заспиваме си всички
като малки, волни птички.

СЛЪНЧЕВИ ЛЪЧИ

От Изток слънцето изгрява,
изпраща чудна светлина,
лъчите се разперват
в своята пъстричка снага.
И бели, и червени, и румени,
пембени, обгръщат те земята
и вред целуват с любов
децата и цветята.

ЗВЕЗДИЧКИ

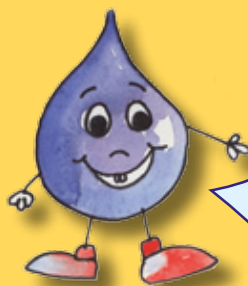
Звездички, звездички,
мънички сестрички,
как нежничко ни светите
в небесната шир
и радвате земята
със своя звезден мир!

ТРЕВИЧКА

Аз съм мъничка тревичка,
с нежна и добра главичка,
с малко стебълце и
с мило сърчице.
Живея по земята, в горите и полята,
с мойта скромност се стремя
добро да изявя.
Всички ме обичат и тревичка,
мила, нежна ме наричат.

Стихове от Тревичка

ВЪЛШЕБНИ СТРАНИЦИ – ПРИКАЗКА ЗА ЕДНА МАЛКА ЗВЕЗДА

Искам да Ви поднеса
приказка една.
Вълшебна страна ще
Ви открие –
последвайте ме Вие!

Мило дете, погледни звездното небе, широкият път от звезди, наречен от хората Млечен път! Усецаш ли вибрациите на небето, те са едно с теб. Ти идваш оттам.

Колко много звезди, колко неизброими вълшебни светове! Всеки от тях е уникален, съществуващ със своята индивидуалност и характер. И ние, хората, сме като тях. Каквото горе, такова и долу.

Ела, да тръгнем на космическо пътешествие! Като за начало ще яхнем една комета и ще се разпилеем на безброй частици като опашката ѝ. Ще осветим небето над някоя планета, децата ще се радват и ще подскочат отдолу, сочейки с пръст опашката звезда. Когато ни омръзне, ще се прехвърлим на някоя малка, бързо обикаляща около своята звезда планета, от която може да ни се завие свят. После ще посетим по-бавно движеща се планета – сериозна и строга. Може би нейните жители са винаги тъжни и угрижени. Какво пък, ще им разкажем за нашето слънце, за цветята и животните, може и песен да им изпеем. Когато поне малко ги развеселим, ще потеглим нататък – към някоя звезда, която е център на слънчева система. Не знам коя да изберем, има толкова много звезди...

Може би първо ще посетим една мъничка звезда-слънце, която на небето пулсира като сърчицето на малко дете. На тази малка звезда ще погостуваме, носейки ѝ дар от земна светлина. А земната светлина е събрана от нашето слънце, добро и красиво. Малката звезда ще се зарадва на този дар, тя вижда слънцето, но не може да усети светлината и топлината му.

Ще ѝ разкажем за нашата планета, за Земята. Тя ще слуша в захлас, защото на нейните планети може би няма такива чудни гори и планини, морета и океани, реки и долини, пустини и ледници. Ще ѝ разкажем как изглежда изгрева от морето, от снежния връх на планината, от пустинята, как слънцето се потапя по залез във вълните на океана или се скрива зад розовото небе над върховете.

Малката звезда може да законее за нашия свят, може да поиска да го посети. Но това ще е опасно за нейните планети, те ще останат без Слънце и животът на тях ще спре. Затова ще ѝ кажем да не тъгува, а да работи, за да създаде и тя такава красива планета като нашата - Земята. Ще ѝ обещаем, че пак ще я посетим по-късно във времето, за да се порадваме на нейния обогатен свят. Малката звезда ще стане наша обична приятелка, ще ѝ гостуваме често. Тя ще ни черпи със светлината и топлината си, а ние ще ѝ помагаме да създаде своя свят такъв, какъвто тя би искала да изглежда.

Ще посетим и други звезди и светове, ще се реем безметежни, безтегловни, заобиколени от безброй светещи частици, метеори, комети, планети, пръстени, спътници, звезди.

Но винаги ще търсим обратния път към нашето слънце и към Земята, защото този живот сме избрали да бъдем тук. Ще бъдем щастливи да погалим едно цвете, да усетим уханието му, да нахраним гладно котенце, да отстъпим пътя на една мравчица. Ще се радваме на този живот, живеейки го!

И когато вечер погледнем към небето, нашата приятелка, малката звезда, ще пулсира като сърчицето на малко дете и ще ни се радва!

ДИНОЗАВРИТЕ

Преди милиони години, много преди да е имало хора, по Земята бродели динозаври, на латински тяхното име означава „страшен гуцер“. Те са били праисторически влечуги, които живеели през Мезозойската ера (от преди 248 милиона години до преди 65 милиона години), наречена още "Ерата на динозаврите".

Динозаврите са били влечуги и са се излюпвали от яйца. Те се различавали по форма и големина, вид на храната, с която се хранели и начин на живот. Съществували най-различни видове динозаври. Някои били много големи, други съвсем малки, едни били бързи, други бавни.

Най-големите динозаври

Били са до 40 метра дълги и до 15 метра високи (Брахиозаври, Аржентинозаври, Сеизмозаври, Ултразаври и Суперзаври).

Най-малките динозаври

Били са с размер на дребно куче, например Компсогнатус, който е с дължина 60 см. Той бил хищник и тичал много бързо.

Растителноядни (тревопасни) динозаври

Те са били едни от най-големите животни, които са ходели по Земята. Забавно е, че за да улеснят храносмилането си, някои динозаври гълтали камъни, наречени гастролити. Те се търкали един в друг в специфична мускулна зона (воденица) до стомаха на динозавъра и така спомагали за смилането на храната. Други растителноядни динозаври имали два или три реда зъби в задната си челюст. Повечето динозаври са били растителноядни. Например, Трицератопс е бил растителнояден динозавър.

Месоядни динозаври

Други динозаври са били месоядни. Те имали здрави челюсти, остри нокти и остри зъби, тичали бързо и могли да надбягат почти всички динозаври. Например, Тиранозавър рекс е бил месояден динозавър. Интересно е, че той можел да изяде до 230 kg месо и кости на една хапка. Това се равнява на теглото на две големи прасета.

Велосораптор

Различни видове динозаври

Съществували са много видове динозаври, които са живеели по различно време. Някои са ходели на два крака, някои - на четири. А някои са могли да вървят както на два, така и на четири крака. Други са били много бързи, като Велосораптор, а някои са били бавни и са се движели тежко, например Анкилозавър. Едни са били покрити с броня, други са имали рога, трети - грива или шипове. Някои са имали дебела, грапава кожа, а някои са били с перушина.

Трудно е да се определи какви звуци са издавали динозаврите, какво е било тяхното поведение, какви са били на цвят, както и дали дадена вкаменелост е от мъжки или женски пол. Никой не знае какъв цвят и каква окраска са имали динозаврите.

Изчезването на динозаврите

Динозаврите са господствали по Земята над 165 милиона години през Мезозойската ера, но неизвестно как са изчезнали преди 65 милиона години. Никой

не знае със сигурност каква е причината, но учените имат две основни теории за изчезването им.

1. Изригващи вулкани и поредица от бедствия - при изтичане на разтопена лава, тя унищожавала всичко по пътя си. Изхвърленият прах и отровни химикали във въздуха биха могли да убият малките на динозаврите още в яйцата. Ако е имало достатъчно прах, той е можел да спре слънчевата светлина и да предизвика застудяване на Земята. Животните, свикнали с по-топло време, биха загинали при тези сурови условия.

2. Сблъсък с метеорит - преди милиони години метеорит се сблъсква със Земята, при което се образувал огромен облак прах. Ударът е предизвикал много земетресения, пожари, урагани и изригване на вулкани. Облаците са закрили слънчевата светлина, в резултат на което са измрели много растения и животни.

брахиозавър

Със загиването на динозаврите животът на Земята не изчезва. По-дребните животни, насекомите, някои птици, гуцери и морски същества са оцелели. Защо някои животни са изчезнали, а други не, все още е загадка.

Материалът е подготвен от
Атанас Чавдаров, 11 г.

На страница 8 и 9 ще намерите картина от Ерата на динозаврите, на която можете да апликирате стикери от приложението, според вида на динозаврите и храната, която са употребявали.

Какво яде всеки от динозаврите?

Залепете стикерите
в чинийките

СЪКРОВИЩАТА НА ТРАКИТЕ

Приказната ни разходка из съкровищата на траките ще ни отведе до древни гробници, светилища и могили, пазили тайни през хилядолетията: златна маска, венец, корона и накити, златни ритони за ритуални обреди и много други несметни богатства!

Траките умели да добиват метали и били изящни майстори по обработката на злато, сребро, бронз и мед. В Родопите са съхранени най-старите минни галерии за добив на златна руда. За траките златото било свързано с присъствието на Слънцето, а среброто – с Великата богиня майка.

Траките вярвали в живота след смъртта и в гробниците слагали много ценни предмети. Затова откритите съкровища обикновено са свързани с тракийски гробници или места за извършване на религиозни ритуали.

Панагюрско златно съкровище

Открито е през 1949 г. Представлява тракийски античен златен сервиз за пиене, състоящ се от 9 златни съда с тегло над 6 кг. Принадлежало е на неизвестен тракийски владетел на племето одрисци от края на IV и началото на III в. пр. н. е. Невероятните златни ритони описват сцени с богове и герои, свещени животни и митологични същества. Това безценно наследство е ключ към опознаването на загадъчните ритуални практики на траките.

Вълчитрънско съкровище

Открито е през 1925 г. в с. Вълчитрън, близо до Плевен. Това съкровище се състои от 13 съда, с общо тегло 12,5 кг. и е много интересно, защото е изработено от сплав на злато, сребро, мед и желязо, преплетени по уникален начин. Предполага се, че съдовете са се използвали за религиозни ритуали. Изключително любопитен факт, отнасящ се за малките чаши от сервиза е, че стоят в изправено положение единствено когато са пълни с течност.

Рогозенско съкровище

Открито е в началото на 1986 г. в село Рогозен, близо до Враца. То включва общо 165 предмета от сребро. Предполага се, че съкровището е било притежание на рода на местен тракийски владетел и са събирани в продължение на много години – от V в. пр. Хр. до средата на IV в. пр. Хр.. Върху съдовете са изписани изображенията на Великата тракийска богиня, съпътствана от своите свещени животни, както и множество сюжети от митологията.

Златната маска на цар Терес

През 2004 г. археологът Георги Китов открива в могилата Светицата, край Шунка, гробът на първия известен одриски цар Терес, живял 440-480 г. пр. Хр., където са намерени маска от масивно 23-каратово злато, тежаща около 670 гр. и златен пръстен с изгълбан олимпийски гребец с изключително фина изработка. В гроба са намерени и други сребърни и бронзови съдове, останки от стрели и меч.

Съкровището от могилата Голямата косматка

През 2004 г. археологът Георги Китов открива още една находка - неограбена царска гробница близо до гр. Шунка, в могилата Голямата Косматка, за която със сигурност се предполага, че е на цар Севт III, велик цар на одрисите, от V век пр. Хр. Намерена е бронзова глава, разкошен златен венец и други предмети от злато, сребро и бронз.

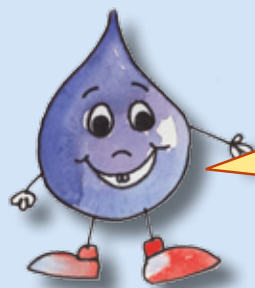
Нашата разходка ще спре до тук, защото съкровищата на траките са многобройни. Те продължават да ни изненадат с красотата и изяществото си! Нека почитаме свещения завет на траките, за да можем някой ден да разгадаем скрития му смисъл, оставен ни от един от най-древните народи по българските земи!

Материалът е подготвен
от Ивета Мулхол

Природата обичай,
от нея се учи,
на нея ти разчитай,
от книгата ѝ ти чети!

ЗЕМЯТА - НАШИЯТ ДОМ

Нашата планета, Земята, е част от Слънчевата система, която пък е част от Галактиката и необятния Космос. Астрономични данни за Земята сме представяли в други броеве на "Изворче", сега искаме да Ви запознаем със Земята като жив организъм.

Древните легенди, приказки и сказания говорят за почитането на Земята като майка на човечеството и като разумен организъм от нашите прадеди. Все повече научни хипотези в днешно време потвърждават тези теории.

Знаете ли, че:

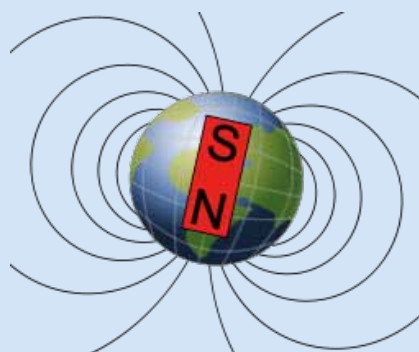
- Полусите на магнитното поле на Земята не съвпадат с географските ѝ полюси. Южният магнитен полюс е ориентиран по посока на географския северен полюс, а северният магнитен полюс - по посока на географския южен полюс. Геометричната линия, свързваща северния и южния магнитен полюс, сключва ъгъл от около 11 градуса спрямо оста на въртене на Земята.

- Геоложки данни показват, че магнитните полюси на Земята са се обръщали през определени периоди от време. Има данни, че магнитните полюси в днешно време също се изместват.

- В резултат на взаимодействието на магнитното поле на Земята и слънчевия вятър се образува Северното сияние, което се вижда от места, близки до северния полюс.

Щитът на Земята е магнитното ѝ поле

Земното магнитно поле, което се простира на десетки хиляди километри от Земята, е изключително важно за живота на хората, тъй като предпазва планетата от вредните космически лъчи, слънчевата радиация, и помага на някои животни да мигрират.

Кислородът - основа за живота на Земята

Животът на Земята е възникнал благодарение на кислорода и до днес се поддържа от него. Водата е съединение на кислорода.

Знаете ли, че най-големите производители на кислород са цианобактериите и водораслите, които го отделят при фотосинтеза.

"Кръвта" на Земята е водата

Без водата е невъзможен животът на Земята. 2/3 от повърхността на планетата е покрита с вода. Водата участва във всички живи организми. Тя има чудното свойство да си променя състоянията - течна, твърда (лед) и газообразна (пара).

Знаете ли, че:

- В мантията на Земята (съставът на Земята е ядро, мантия, кора), количеството на вода е с 10-12 пъти повече, отколкото в Световния океан.

- Замърсените подпочвени води се пречистват в течение на няколко хилядолетия.

Въпросът е доколко ние, хората, помагаме или пречим на това. Когато пречим, можем да пострадаме от някое природно бедствие. Когато помагаме, тогава всички обитатели на Земята са доволни - хората, животните, растенията.

Помислете с какво можем да помогнем, за да опазим Земята, нашия дом, да бъде красива, хармонична и чиста! Помислете за отпадъците, които изхвърляме и за тяхното разграждане; за водата, която използваме ежедневно, за мислите, които изпращаме около себе си, защото те също са част от излъчването на Земята.

Вулканите и земетресенията - помощници на Земята

Изригването на вулканите помага за освобождаването на допълнителни количества водна пара и въглероден диоксид в атмосферата. Чрез земетресенията се наместват пластове на Земята.

Земята има своите средства да поддържа равновесие в природата.

Забавна страница

подготвена от Иван Пеев, 11 г.

Светулка

Светулко, светулко,
как блещукаш само!
Като малка свеицичка,
как ми пръхаш на детското рамо.
Като светеца птичка!

Животът на рисовете

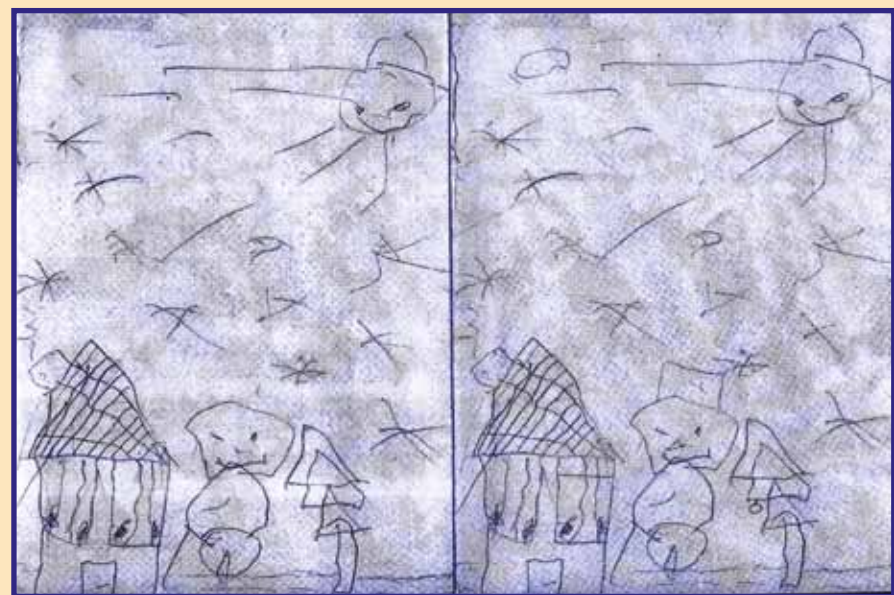
Едно семейство рисовете живеят в прерията. Майката се казва Ана, а малките Пухчо и Мария. Тя ражда до две на година. Цветът на майката е сиво-кафяв. Зъбите ѝ са много остри. Майката почиства рожбите си като ги ближе. Докато тя ловува, малките я чакат. Вечерта рисоветата не се чувстват в безопасност и затова се притискат към майка си.

Интересни факти за животните

1. Благородният папагал живее в Нова Зеландия и се храни с плодове и ларви на насекоми.
2. Папагалът с цвят на дъгата обитава Окения и се храни с нектар. Миграциите му са свързани с цъфтежа на растенията.
3. Един от най-едрите видове гълъби е прекрасният "Короната на Виктория" от Нова Гвинея. Висок е около 65 см и се характеризира с букет от различно дълги пера върху главата, които му придават

Открийте петте разлики

Ванко е на 11 години, учи в 4-ти клас на СОУ "Любен Каравелов", гр. Пловдив. Макар и да боледува от церебрална пареза, той е много умен, весел и участва на коледното тържество на "Изворче", като спечели доста награди. Благодарим на Ванко за интересната страница, която подготви!

КОНКУРСИТЕ НА КАПЧИЦА

Капчица и "Изворче" обявяват два конкурса:

Конкурс за направа на маска, тип домино

Можете да използвате различни материали: за основа - картон, каширана хартия (проверете в интернет как се прави); за украса - цветни хартии, бои, апликации с пера, зрънца, мъниста и друго, каквото въображението ви подсказва.

Конкурс за история „За животните с любов“

Напишете и изпратете разказ, есе, история за Ваше любимо животно, независимо дали е домашен любимец, животно на село, горски обитател. Може да е и някаква интересна случка, на която сте станали свидетели.

Изпращайте работите си в срок до **30.04.2013 г.** на и-мейл izvorce@abv.bg.

Пожелаваме Ви творческо вдъхновение, работете с удоволствие и забавление! Очакваме творбите Ви!

На Коледното тържество на "Изворче" имаше весели игри и много смях.

Рис. Сандра Гецова, 10 г.

Снимка на матреници, изпратена за "Изворче" от група деца от Пловдив

Ако имате желание да дарите някаква сума за "Изворче", можете да направите това по банкова сметка:
Райфайзенбанк София, IBAN: BG54 RZBB 9155 4083 2914 09,
BIC: RZBBVGSF

Издателство "Бяло братство", гр. София

Разпространява се
безплатно